



## Ware Christelijke Religie

### Hoofdstuk 14:

### Over de Voleinding der eeuw; de Komst van de Heer; en de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk.

---

#### Inhoud.

753. *De voleinding der eeuw is de laatste tijd of het einde van de Kerk.*
757. *Heden is de laatste tijd van de christelijke Kerk, welke uit de Heer bij de evangelisten en in de Openbaring is voorzeggd en beschreven.*
760. *Deze laatste tijd van de christelijke Kerk is de nacht zelf, waarin de vorige Kerken uitliepen.*
764. *Na deze nacht volgt de morgen, en deze is de Komst van de Heer.*
768. *De Komst van de Heer is niet een komen van Hem om de zichtbare hemel en de bewoonbare aarde te verdelgen, en om een nieuwe hemel en een nieuwe aarde te scheppen, zoals tot dusver velen, door het niet verstaan van de geestelijke zin van het Woord, gemeend hebben.*
772. *Deze Komst van de Heer, welke de tweede is, vindt plaats opdat de bozen van de goeden gescheiden worden, en opdat diegenen zalig worden, die in Hem geloofd hebben en geloven, en opdat uit hen een nieuwe engelenhemel en een nieuwe Kerk op aarde gevormd zal worden; en zonder deze Komst had geen vlees behouden kunnen worden, (Mattheüs 24:22).*
776. *Deze tweede Komst van de Heer is niet een komen in persoon, maar in het Woord, dat uit Hem is en Hijzelf is.*
779. *Deze tweede Komst van de Heer geschiedt door een mens, voor wie Hij Zichzelf in persoon heeft geopenbaard, en die Hij met Zijn geest vervuld heeft om de leren van de Nieuwe Kerk te leren door het Woord uit Hem.*
781. *Dit wordt verstaan onder de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Aarde, en onder het daaruit neerdalende Nieuwe Jeruzalem in de Openbaring.*
786. *Deze Nieuwe Kerk is de kroon van alle Kerken, welke tot dusver op de aardbol zijn geweest.*
791. *Memorandum*
792. *De geestelijke wereld*
796. *Luther, Melanchthon en Calvijn in de geestelijke wereld.*
800. *De Hollanders in de geestelijke wereld.*
806. *De Engelsen in de geestelijke wereld.*
813. *De Duitsers in de geestelijke wereld.*
817. *De pauselijken in de geestelijke wereld.*
822. *De heiligen van de pauselijken in de geestelijke wereld.*
828. *De mohammedanen in de geestelijke wereld.*
835. *De Afrikanen in de geestelijke wereld en ook iets over andere naties.*
841. *De Joden in de geestelijke wereld.*
846. *[Gedenkwaardigheid]*

## Hoofdstuk 14 – over de Voleinding der eeuw

### De voleinding der eeuw is de laatste tijd of het einde van de Kerk.

**753.** Op de aarde zijn verschillende Kerken geweest en alle zijn in de loop van de tijd voleindigd, en na die voleinding ontstonden nieuwe en zo tot op de tegenwoordige tijd.

De voleinding van de Kerk vindt plaats, wanneer niets van het Goddelijk Ware meer over is, tenzij vervalst of verworpen; en wanneer er niet enig echt ware is, is niet enig echt goede bestaanbaar, aangezien alle hoedanigheid van het goede door middel van waarheden gevormd wordt, want het goede is het wezen van het ware, en het ware is de vorm van het goede, en zonder vorm bestaat er geen hoedanigheid.

Het goede en het ware kunnen evenmin gescheiden worden als wil en verstand, of wat hetzelfde is, als de aandoening van de liefde en het daaruit voortvloeiende denken.

Wanneer daarom het ware in de Kerk voleindigd wordt, dan wordt ook het goede daarin voleindigd; en wanneer dit geschiedt, is de Kerk tot haar einde gekomen, dat wil zeggen, dan is haar voleinding daar.

**754.** De Kerk wordt door verschillende dingen voleindigd, vooral door zulke dingen, die maken dat het valse als waar verschijnt; en wanneer het valse als waar verschijnt, dan bestaat het goede, dat in zichzelf goed is en het geestelijk goede wordt genoemd, niet langer.

Het goede, waarvan men dan gelooft, dat dit het goede is, is slechts het natuurlijk goede, dat door het zedelijk leven wordt voortgebracht.

De oorzaken waardoor het ware en tezamen daarmee het goede voleindigd worden, zijn voornamelijk de twee natuurlijke liefden: de eigen- en de wereldse liefde, en deze zijn lijnrecht tegenovergesteld aan de twee geestelijke liefden.

De eigenliefde is, wanneer die heersend is, tegenovergesteld aan de liefde tot God, en de wereldliefde is, wanneer die heersend is, tegenovergesteld aan de liefde jegens de naaste.

De eigenliefde bestaat hierin, alleen voor zichzelf wel te willen, en de ander niet dan ten eigen bate; evenzo de wereldliefde.

Deze liefden verbreiden zich waar zij voedsel vinden, als afgestorven vlees door het lichaam en verteren geleidelijk alle dingen daarvan.

Dat een dergelijke liefde zich van de Kerken heeft meester gemaakt, blijkt duidelijk uit Babylon en de beschrijving daarvan in Genesis: ‘..

Ook zeiden zij: Welaan, laten wij ons een stad bouwen met een toren, waarvan de top tot de hemel reikt.., (Genesis 11:1 tot 9); ‘..Dan zal Ik aan de wereld het kwaad bezoeken en aan de goddelozen hun ongerechtigheid en Ik zal de trots van de overmoedigen doen ophouden en de hoogmoed van de geweldenaars vernederen..’, (Jesaja 13,14,47); (Jeremia 50); en bij (Daniël 2: 31 tot 47; 3: 1 tot 7) en vervolg; (5); (6:8 tot het einde; 7:1 tot 14); en in de (Openbaring 17, 18) van begin tot einde).

Deze eigen- en wereldliefde verhief zich tenslotte tot zo’n graad, dat zij niet alleen de goddelijke macht van de Heer op zichzelf overdroeg, maar er zich ook met de felste ijver op toeleigde en toelegt, alle schatten van de wereld naar zich toe te halen.

Dat dergelijke liefden vanuit vele leiders van de kerken buiten Babylonië zouden losbreken, wanneer niet hun macht begrensd was en zo beteugeld werd, kan men uit voortekenen en verschijnselen opmaken, die niet van betekenis ontbloot zijn.

Wat volgt daaruit anders, dan dat een dergelijk mens zichzelf als God en de wereld als de hemel beschouwt, en dat hij al het ware van de Kerk verdraait?

Want het ware zelf dat in zichzelf waar is, kan door de louter natuurlijke mens niet gekend en erkend worden, en evenmin kan het hem uit God gegeven worden, want het valt in het omgekeerde en wordt het valse.

Behalve deze twee liefden zijn er nog tal van oorzaken voor de voleinding van het ware en goede, en vandaar van de voleinding van de Kerk; maar deze oorzaken zijn secundaire oorzaken, en ondergeschikt aan genoemde twee.

**755.** Dat de voleinding van de eeuw de laatste tijd van de Kerk is, blijkt uit plaatsen in het Woord, waar dit vermeld wordt, zoals uit het volgende: ‘Voleinding en beslissing heb ik van met Jehovah gehoord over het ganse land’, (Jesaja 28:22).

‘De voleinding is besloten, overvloeiende is de gerechtigheid, want voleinding en beslissing zal de Heer Jehovih Zebaoth doen in het ganse land’, (Jesaja 10:22,23).

‘In het vuur des ijvers van Jehovah zal het gehele land verteerd worden, want Hij zal een haastige voleinding maken met alle inwoners van het land’, (Zefanja 1:18).

Door het land wordt in deze plaatsen de Kerk aangeduid, want bedoeld wordt het land Kanaän, waar de Kerk was.

Dat de Kerk door het land wordt aangeduid, ziet men door zeer vele plaatsen uit het Woord bevestigd in het werk de ‘Onthulde Openbaring’, nrs. 285, 902.

‘Tenslotte over de vogel der gruwelen de verlating, en tot aan de voleinding en de beslissing zal het over de verwoesting druipen’, (Daniël 9:27).

Dat dit door Daniël over het einde van de christelijke Kerk gezegd werd, zie men in, (Mattheüs 24:15).

‘Woestheid zal het ganse land zijn, voleinding zal Ik evenwel niet maken’, (Jeremia 4:27).

‘De ongerechtigheid der Amorieten is nog niet voleindigd’, (Genesis 15:16).

‘Jehovah zei: Ik zal neerdalen en Ik zal zien of zij naar het geroep, dat tot Mij gekomen is, de voleinding gedaan hebben’, (Genesis 18:21), dit ten aanzien van Sodom.

De laatste tijd van de huidige christelijke Kerk wordt ook door de Heer bedoeld met de ‘voleinding der eeuw’ in de volgende plaatsen: ‘De discipelen vroegen Jezus: Welk zal het teken zijn van Uw komst en van de voleinding der eeuw?’, (Mattheüs 24:3).

‘In de tijd van de oogst zal Ik tot de maaiers zeggen: Verzamelt eerst het onkruid om dit te verbranden; verzamelt de tarwe in de schuur; zo zal het zijn in de voleinding der eeuw’, (Mattheüs 13:40).

‘In de voleinding der eeuw zullen de engelen uitgaan, en de bozen uit het midden van de rechtvaardigen afscheiden’, (Mattheüs 13:49).

‘Jezus zei tot de discipelen: Ziet, Ik ben met ulieden tot de voleinding der eeuw’, (Mattheüs 28:20).

Men moet weten, dat verwoesting, verlating en beslissing iets dergelijks betekenen als voleinding; maar verlating is de voleinding van het ware, verwoesting de voleinding van het goede, en beslissing de volledige voleinding van beide; en de volheid der tijden, waarin de Heer in de wereld kwam en waarin Hij komen zal, is ook de voleinding.

**756.** De voleinding der eeuw kan door verschillende dingen in de natuurlijke wereld worden toegelicht, want alle en elk van de dingen daarin, die op aarde zijn, worden oud en vergaan, maar in afwisselende beurten, die de kringloop der dingen worden genoemd.

De tijden doorlopen die kringloop in het algemeen en in het bijzonder.

In het algemeen gaat het jaar over van de lente in de zomer, en door deze in de herfst en eindigt in de winter, en keert van daar weer terug tot de lente; maar deze kringloop is die van de warmte.

In het bijzonder gaat de dag van de morgen over in de middag en door deze in de avond en eindigt in de nacht, en daaruit keert hij weer tot de morgen terug; deze kringloop echter is die van het licht.

Ook ieder mens doorloopt de kringloop van de natuur; hij zet het leven in met de kindertijd, van waaruit hij voortschrijdt in de jeugd- en jongvolwassen jaren, en vandaar in de ouderdom en sterft.

Het is eveneens zo gesteld met elke vogel van de hemel en met elk beest van het land.

Ook elke boom vangt aan met een kiem, groeit uit tot zijn volle grootte en vervalt geleidelijk totdat hij omvalt.

Dit vindt ook plaats met elke heester en met elke struik, ja zelfs met elk blad en elke bloem, en ook met de grond zelf die in de loop van de tijd onvruchtbaar wordt, en eveneens met elk stilstand water, dat allengs gaat rotten.

Al deze dingen zijn afwisselende voleindingen, die natuurlijk zijn en op de tijd betrekking hebben, maar niettemin periodiek, want wanneer het ene van zijn oorsprong tot zijn einde is overgegaan, ontstaat iets anders dergelijks; zo wordt elk ding geboren en vergaat en wordt opnieuw geboren en dit ter wille hiervan, dat de schepping wordt voortgezet.

Dat iets dergelijks met de Kerk gebeurt, komt omdat de mens die is, en hij haar in het algemeen maakt; en het ene geslacht volgt het andere op, en er is een verscheidenheid van alle gezindheden, en de ongerechtigheid wordt, wanneer die eenmaal, wat de neiging ertoe betreft, is ingeworteld, overgebracht in het nageslacht, en deze wordt niet uitgeroeid dan door de wederverwekking, die uit de Heer alleen geschiedt.

### **Heden is de laatste tijd van de christelijke Kerk, welke uit de Heer bij de evangelisten en in de Openbaring is voorzegd en beschreven.**

**757.** Dat de voleinding der eeuw de laatste tijd van de Kerk betekent, werd in het voorgaande artikel aangetoond.

Vandaar blijkt duidelijk, wat onder de voleinding der eeuw verstaan wordt, waarover de Heer gesproken heeft bij de evangelisten, (Mattheüs 24; Marcus 13; Lucas 21), want men leest: ‘Als Jezus op de Olijfberg gezeten was, traden de discipelen afzonderlijk op Hem toe, zeggende: Welk zal het teken zijn van Uw Komst en van de voleinding der eeuw?’, (Mattheüs 24:3).

Toen begon de Heer de voleinding te voorzeggen en te beschrijven, zoals die geleidelijk zou plaatsvinden tot aan Zijn Komst, en dat Hij dan komen zou in de wolken des hemels met kracht en heerlijkheid, en Zijn uitverkorenen zou vergaderen, behalve tal van andere dingen, (Mattheüs 24:30,31); dingen die geenszins gebeurden bij de vernietiging van Jeruzalem.

Daar beschreef de Heer deze dingen in een profetische rede, waarin elk woord afzonderlijk zijn bijzonder gewicht heeft; wat zij daar elk afzonderlijk insluiten, werd ontvouwd in het werk ‘Hemelse Verborgenheden’, nrs. 3353 tot 3356; 3486 tot 3489; 3650 tot 3655; 3751 tot 3757; 3897 tot 3901; 4056 tot 4060; 4229 tot 4231; 4332 tot 4335; 4422 tot 4424).

**758.** Dat alle dingen, die de Heer met de discipelen sprak ten aanzien van de laatste tijd van de christelijke Kerk, gezegd werden, komt duidelijk uit in de Openbaring, waar dergelijke dingen voorzegd worden over de voleinding der eeuw en over de komst van de Heer.

Deze dingen zijn elk afzonderlijk ontvouwd in het werk ‘Onthulde Openbaring’, uitgegeven in het jaar 1766.

Daar nu de dingen die de Heer over de voleinding der eeuw en over Zijn komst voor de discipelen gezegd heeft, samenvallen met die dingen, die Hij daarna in de Openbaring door middel van Johannes over dezelfde onderwerpen openbaarde, zo blijkt duidelijk, dat Hij geen andere voleinding dan die van de huidige christelijke Kerk bedoeld heeft.

Bovendien is er over het einde van deze Kerk ook bij Daniël voorzegging gedaan, waar de Heer zegt: ‘Wanneer gij zult zien de gruwel der verlatenheid, voorzegd door Daniël, de profeet, staande in de

heilige plaats, die leest, merke wel daarop', (Mattheüs 24:15; Daniël 9:27), evenzo bij de overige profeten.

Dat er een dergelijke gruwel der verlating heden ten dage bestaat in de christelijke Kerk, zal nog duidelijker uitkomen in het aanhangsel, waarin men zal zien, dat er niet enig echt ware in de Kerk over is, en dat wanneer niet de Nieuwe Kerk in de plaats van de huidige werd opgewekt, 'geen vlees behouden zou kunnen worden', volgens de woorden van de Heer bij, (Mattheüs 24:22).

Dat de christelijke Kerk zoals die heden ten dage is, dermate voleindigd en verwoest is, kunnen diegenen op aarde niet zien, die zich in haar valsheden bevestigd hebben.

Dit komt omdat de bevestiging van het valse de loochening van het ware is; daarom stelt zij als het ware een sluier onder het verstand en verhoedt daardoor, dat iets anders van onderen binnendringt, dat de touwen en palen losrukt, met behulp waarvan zij haar systeem als een stevige tent gebouwd en gevormd heeft.

Daarbij komt nog dat het natuurlijk redelijke al wat het wenst kan bevestigen, dus evenzeer het valse als het ware; en wanneer het bevestigd is, verschijnen beide in een eender licht, en men onderkent niet of het een bedrieglijk licht is, zoals in de droom bestaat, dan wel of het een waar licht is, zoals overdag bestaat.

Geheel anders is het echter gesteld met het geestelijk redelijke, waarin diegenen zijn, die tot de Heer schouwen en uit Hem in de liefde van het ware zijn.

**759.** Hierdoor komt het ook dat elke kerk die opgericht werd door hen die vanuit hun eigen bevestigingen zien, dat hun Kerk als de enige kerk verschijnt die in het licht is, en alsof de overige die daarvan afwijken, in de duisternis zijn.

Want degenen die door middel van bevestigingen zien, zijn niet ongelijk aan nachtuilen, die licht zien in de schaduw van de nacht en overdag de zon en haar stralen als dikke duisternis.

Van dien aard was en is ook nog elke kerk die in valsheden is, wanneer zij eenmaal gegrondvest is door de leiders, die zichzelf als met lynxogen voorkomen, en die zich een morgenlicht gemaakt hebben uit hun eigen inzicht en een avondlicht uit het Woord.

Heeft niet de Joodse Kerk, toen deze volslagen verwoest was, wat het geval was toen onze Heer in de wereld kwam, vanuit haar schrift- en wetgeleerden luid uitgeroepen, dat zij, omdat zij het Woord had, alleen in het hemelse schijnsel was, terwijl zij toch de Messias of Christus, die het Woord zelf en het al in alle dingen daarvan was, kruisigden.

Wat anders riep de kerk uit die onder Babylon bij de profeten en in de Apocalyps wordt verstaan, dan dat zij de koningin en de moeder van alle Kerken is, en dat de overige die van haar afwijken, onechte spruiten zijn, die in de ban moeten worden geslagen, hoewel zij de Heer Zaligmaker van troon en altaar gestoten en zichzelf daarop gesteld heeft?

Vervult niet elke kerk, tot de meest ketterse toe, wanneer zij eenmaal aangenomen is, de streken en steden met het geroep dat zij alleen orthodox en oecumenisch is, en dat bij haar het Evangelie is, dat 'de engel vliegende in het midden van de hemel, verkondigde', (Openbaring 14:6)?

En wie hoort niet de weerklank van haar stem uit de menigte beamen, dat het zo is?

Heeft de gehele Dordtse Synode de voorbeschikking wel anders aangezien dan als een uit de hemel op hun hoofden neervallende ster, en hebben zij dit dogma niet gekust zoals de Filistijnen het afgodsbeeld van Dagon kusten in de tempel Eben Ezer in Asdod, en zoals de Grieken het palladium in de tempel van Minerva?

Want zij noemden dit dogma het palladium van de godsdienst, niet wetend, dat die vallende ster een luchtverschijnsel uit bedrieglijk licht was, dat, wanneer het in de hersenen valt, elk valse kan bevestigen, hetgeen door begoochelingen geschiedt, totdat men dit voor het ware licht houdt, en dat wat vastgesteld werd voor een vaste ster, en tenslotte zweert, dat dit het gesternte der gesternten is.

Wie spreekt met groter overreding over de zekerheid van zijn fantasie dan de natuur aanbiddende atheïst; lacht hij niet uit volle borst om de goddelijke dingen van God, om de hemelse dingen van de hemel, en om de geestelijke dingen van de kerk?

Welke maanzieke houdt niet zijn dwaasheid voor wijsheid en de wijsheid voor dwaasheid?

Wie onderscheidt met het gezicht van het oog het bedrieglijke schijnsel van rottend hout van het licht van de maan?

Wie, die afkerig is van balsamieke geuren, zoals het geval is met vrouwen, die door een ziekte van de baarmoeder zijn aangedaan, verdrijft die geuren niet uit de neusvleugels en verkiest kwalijk riekende geuren, enzovoort?

Dit werd ter verduidelijking aangevoerd, opdat men zal weten, dat men, alvorens de waarheid uit de hemel in haar licht straalt, uit het louter natuurlijk schijnsel niet erkent, dat de kerk voleindigd is, dat wil zeggen, dat zij in louter valsheden is.

Want het valse ziet het ware niet, maar het ware ziet het valse; en elk mens is van dien aard, dat hij het ware zien en begrijpen kan, wanneer hij het hoort.

Wanneer hij echter in valsheden bevestigd is, kan hij het ware niet zo in het verstand dragen, dat het blijft, aangezien het daar niet enige plaats vindt, en wanneer het bij toeval binnentreedt, verwerpt de vergaderde bende van valsheden dit als een vreemdsoortigheid.

### **Deze laatste tijd van de christelijke Kerk is de nacht zelf, waarin de vorige Kerken uitliepen.**

**760.** Dat er op aarde na haar schepping in het algemeen vier Kerken zijn geweest, waarvan de ene op de andere volgde, kan zowel uit het historische als uit het profetische Woord blijken, bovenal bij Daniël, bij wie deze vier Kerken beschreven worden door het beeld, dat aan Nebukadnezar in de droom verscheen, (Daniël 2) en daarna door de vier beesten die uit de zee opklimmen, (Daniël 7).

De eerste Kerk, die de Oudste genoemd moet worden, bestond vóór de vloed ; haar voleinding of einde wordt door de vloed beschreven.

De tweede Kerk, die de Oude genoemd moet worden, bevond zich in Azië en voor een deel in Afrika, en zij werd voleindigd en verging door afgoderijen.

De derde Kerk was de Israëlitische, welke een aanvang nam met de verkondiging van de Tien Geboden op de berg Sinaï, en haar voortzetting vond in het door Mozes en de profeten geschreven Woord, en voleindigd werd of tot haar einde kwam door de ontwijding van het Woord, welke ontwijding haar volheid had bereikt in de tijd waarop de Heer in de wereld kwam, waarom zij Hem, Die het Woord was, kruisigden.

De vierde Kerk is de christelijke, door de Heer opgericht door middel van de evangelisten en de apostelen.

Deze Kerk heeft twee tijdperken gehad, het ene van de tijd van de Heer tot aan het Concilie van Nicea, en het tweede vanaf dat concilie tot op de dag van vandaag; maar in haar voortgang heeft zich deze Kerk in drieën gedeeld: in de Griekse, de rooms-katholieke en de hervormde Kerk; toch werden deze alle christelijk genoemd.

Bovendien bestonden binnen elke algemene Kerk tal van bijzondere Kerken, die, hoewel zij afweken, toch de naam van de algemene Kerk behielden, zoals de ketterijen in de christelijke Kerk.

**761.** Dat de laatste tijd van de christelijke Kerk de nacht zelf is, waarin de vorige Kerken uitliepen, blijkt uit de voorzegging van de Heer daarover bij de evangelisten en bij David; bij de evangelisten uit het volgende: 'Dat zij de gruwel der verlaten zullen zien, en dat er een grote verdrukking zal wezen, hoedanige niet is geweest van het begin van de wereld tot nu toe, en ook niet zijn zal; en dat zo die dagen niet verkort werden, geen vlees behouden zou kunnen worden; en tenslotte zal de zon

verduisterd worden, en de maan zal haar schijnsel niet geven, en de sterren zullen van de hemel vallen', (Mattheüs 24:15,21,22,29).

Deze tijd wordt ook elders bij de evangelisten nacht genoemd, zoals bij Lucas: 'In die nacht zullen twee op een bed zijn, de een zal aangenomen, de ander echter verlaten worden', (Lucas 17:34); en bij Johannes: 'Ik moet werken de werken van Hem, die Mij gezonden heeft; de nacht komt, wanneer niemand werken kan', (Johannes 9:4).

Aangezien alle licht in het midden van de nacht heengaat en de Heer het ware Licht is, (Johannes 1:4 e.v.; 8:12; 12:35,36,46), zei de Heer tot de discipelen toen Hij in de hemel opsteeg: 'Ik ben met ulieden tot de voleinding der eeuw', (Mattheüs 28:20), en dan gaat Hij van hen heen tot de Nieuwe Kerk.

Dat deze laatste tijd van de Kerk de nacht zelf is, waarin de vorige Kerken uitliepen, blijkt ook bij Daniël uit het volgende: 'Tenslotte over de vogel der gruwelen de verlaten, en tot de voleinding en de beslissing toe zal zij druipen over de verwoesting', (Daniël 9:27).

Dat dit werd voorzeggd met betrekking tot het einde van de christelijke Kerk, blijkt duidelijk uit de woorden van de Heer in Mattheüs: 'Wanneer gij dan de gruwel der verwoesting, waarvan door de profeet Daniël gesproken is, op de heilige plaats ziet staan – wie het leest geve er acht op – laten dan wie in Judea zijn, vluchten naar de bergen', (Mattheüs 24:15); voorts uit het volgende bij Daniël over het vierde rijk of over de vierde Kerk, uitgebeeld door het beeld van Nebukadnezar, 'dat gij gezien hebt ijzer vermengd met modderig leem, betekent, dat zij zich zullen vermengen met zaad des mensen, maar zij zullen de een met de ander niet samenhangen, gelijk als zich ijzer met leem niet vermengt', (Daniël 2:43); het zaad des mensen is het ware van het Woord.

Ook uit het volgende over de vierde Kerk, uitgebeeld door het vierde beest dat uit de zee opklom: 'Ik was ziende in de gezichten van de nacht, en ziet, het vierde beest, verschrikkelijk en ontzaglijk; het zal de ganse aarde opeten en het zal dezelve vertreden en het zal ze verbrijzelen', (Daniël 7:7,23), waaronder verstaan wordt, dat al het ware van de Kerk voleindigd zal worden, en dan zal het nacht zijn, aangezien het ware van de Kerk het licht is.

Tal van dergelijke dingen ten aanzien van deze Kerk worden voorzeggd in de Openbaring, vooral in hoofdstuk 16 waar gehandeld wordt over de op de aarde uitgegoten fiolen van de toorn van God, waardoor de valsheden worden aangeduid, die de Kerk dan zullen overstromen en verderven.

Zo ook in vele plaatsen bij de profeten, zoals in de volgende: 'Zal niet de dag van Jehovah duisternis wezen en niet licht, donkerheid en niet glans', (Amos 5:18,20; Zefanja 1:15).

Verder: 'Te dien dage zal Jehovah op de aarde neerzien, en ziet, duisternis, en het licht zal verduisterd worden in haar puinhopen', (Jesaja 5:30; 8:22).

De dag van Jehovah is de dag van de Komst van de Heer.

**762.** Dat er sinds de schepping van de wereld op deze aarde vier Kerken bestaan hebben, is overeenkomstig de goddelijke Orde, die is, dat er een aanvang is en het einde daarvan, vooraleer er een nieuwe aanvang oprijst.

Vandaar komt het, dat elke dag met de morgen inzet en voortschrijdt en in de nacht uitloopt en daarna opnieuw inzet; voorts dat elk jaar met de lente begint en door de zomer heen voortschrijdt tot de herfst en in de winter uitloopt en daarna opnieuw aanvangt.

Opdat deze wisselingen plaatsvinden, geschiedt het dat de zon opgaat in het oosten en van daar door het zuiden heen naar het westen voortschrijdt en in het noorden uitloopt, vanuit hetwelk zij opnieuw weer oprijst.

Evenzo is het met de Kerken gesteld; de eerste daarvan, die de Oudste was, was gelijk de morgen, de lente en het oosten; de tweede of de Oude was gelijk de dag, de zomer en het zuiden; de derde gelijk de avond, de herfst en het westen; de vierde gelijk de nacht, de winter en het noorden.

Uit deze voortgangen overeenkomstig de orde maakten de oude wijzen vier leeftijden van de wereld op, en noemden de eerste ervan: de gouden, de tweede de zilveren, de derde de koperen en de vierde de ijzeren, met welke metalen ook de Kerken zelf werden uitgebeeld door het beeld van Nebukadnezar.

Bovendien verschijnt de Kerk voor de Heer als één enkel mens, en deze ‘Grootste Mens’ moet zijn leeftijden doorlopen evenals de kleine mens, namelijk van de kindsheid tot de jeugdijaren en door deze tot de jongvolwassen jaren en tenslotte tot de ouderdom, en dan moet hij, wanneer hij sterft, wederopstaan.

De Heer zegt: ‘Indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo blijft het alleen, maar indien het sterft, zo draagt het veel vrucht’, (Johannes 12:24).

**763.** Het is overeenkomstig de orde dat het eerste naar zijn laatste voortschrijdt in het algemeen en in het bijzonder.

Dit is opdat er verscheidenheid zal bestaan van alle dingen, en door de verscheidenheden alle hoedanigheden.

De hoedanigheid immers wordt vervolmaakt door de verschillen met betrekking tot de meer of minder tegenovergestelde dingen.

Wie kan niet zien, dat de waarheid zijn hoedanigheid daardoor verkrijgt, dat het valse bestaat, evenzo het goede daardoor dat het boze bestaat, evenzo zoals het licht daardoor dat de duisternis bestaat en de warmte daardoor dat de koude bestaat.

Wat zou kleur zijn, wanneer er alleen wit en geen zwart bestond; de hoedanigheid van de tussenliggende kleuren ergens anders vandaan, is niet anders dan onvolmaakt.

Wat zou de zin zijn zonder verhouding en wat de verhouding tenzij tot tegenovergestelden?

Wordt het gezicht van het oog niet verblind door wit alleen, en verlevendigd door de kleur, die van binnen iets aan het zwart ontleent, zoals bijvoorbeeld de kleur groen.

Wordt het oor niet verdoofd door een en dezelfde toon, die voortdurend zijn organen raakt en opgewekt door een modulatie, die gevarieerd wordt door verhoudingen?

Wat is het schone zonder verhouding tot het onschone; wordt daarom niet, om de schoonheid van de maagd op levendige wijze te laten uitkomen, op sommige schilderijen een lelijke gestalte naast haar gezet?

Wat is het aangename en verkwikkelijke zonder betrekking tot het onaangename en het onverkwikkelijke?

Wie verdwaast niet bij een en dezelfde bestendige voorstelling, wanneer hij die niet onderbreekt door een verscheidenheid van zulke dingen, die zich naar de tegenovergestelden wenden?

Het is eveneens zo gesteld met de geestelijke dingen van de Kerk, waarvan de tegenovergestelden betrekking hebben op het boze en valse, die evenwel niet vanuit de Heer, maar vanuit de mens zijn, die de vrije keuze heeft, die hij tot een goed nut en tot een boos nut kan ombuigen, zoals vergelijkenderwijs het geval is met de duisternis en de koude; deze gaan niet van de zon, maar van de aarde uit, welke zich door de achtereenvolgende omwentelingen verwijderd en omdraait; niettemin zou er zonder haar omdraaiing en verwijdering dag noch jaar zijn, en vandaar niets noch iemand op de aarde.

Er is mij verteld dat de Kerken, die in de verschillende goedheden en waarheden zijn, als haar goedheden maar op de liefde tot de Heer, en haar waarheden op het geloof in de Heer betrekking hebben, als evenzoveel juwelen in een koningskroon zijn.



*Wordt vervolgd.*